

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPODBUJANJU RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: RS) je skladno s pravnim okvirom EU zavezana dosegati cilje na področju obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE). Cilj RS do leta 2020 je bil 25% OVE v končni porabi energije, s sprejemom Nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN) pa je RS zavezana doseči cilj vsaj 27 % do leta 2030. Ti cilji se s prenovo Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 82), ki je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L št. 2023/2413 z dne 31. 10. 2023) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/2001/EU) še zvišujejo, približati pa se jim je treba tako zaradi mednarodnih zavez kot tudi zaradi realnih posledic ne-ukrepanja na okolje.

Direktiva 2018/2001/EU je bila v slovenski pravni red prenesena z Zakonom o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE, v nadaljnjem besedilu: ZSROVE). To je temeljna direktiva, ki vsebuje določbe glede: skupnega okvira za spodbujanje energije iz OVE, zavezujočega cilja EU za skupni delež energije iz OVE v bruto končni porabi energije leta 2030, pravil o finančnih podporah za električno energijo iz OVE, samooskrbe z električno energijo iz OVE, uporabe energije iz OVE v sektorju ogrevanja in hlajenja, upravnih postopkov itd.

Direktiva 2018/2001/EU je bila spremenjena z novo Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652¹ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2023/2413/EU), zato je potrebno te spremembe prenesti v slovenski pravni red. Države članice morajo uveljaviti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 21. 5. 2025. Določene člene pa bi bilo potrebno prenesti že do 1. 7. 2024, in sicer gre za člene, ki se nanašajo na izdajo upravnih dovoljenj za postavitev naprav na OVE. Glede na vsebino bodo te določbe prenesene s spremembo dveh zakonov, tj. s spremembo ZSROVE in Zakona o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 78/23, v nadaljnjem besedilu: ZUNPEOVE).

¹ UL L št. 2023/2413 z dne 31. 10. 2023

Namen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) je torej prenos določb spremenjene Direktive 2018/2001/EU, ki so predvsem postopkovne narave (določajo roke za izvedbo upravnih postopkov), pri čemer so dodane še manjše izboljšave določenih členov, brez večjih vsebinskih sprememb.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so:

- uskladitev s spremenjeno Direktivo 2018/2001/EU, in sicer gre za prenos členov, ki so predvsem postopkovne narave,
- manjša izboljšava določenih členov, brez večjih vsebinskih sprememb (manjša nadgradnja institutov, ki jih zakon že vsebuje).

2.2 Načela

Predlog zakona upošteva in temelji enakih načelih kot ZSROVE.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlog zakona vsebuje določbe, s katerimi se spreminja in dopolnjuje ZSROVE z določbami, ki so potrebne za prenos členov spremenjene Direktive 2018/2001/EU, s katerimi se določajo:

- splošna pravila glede postopka izdaje dovoljenj za postavitve naprav na OVE, tj. katere faze zajema postopek, kaj trajanje postopka vključuje in česa ne (spremenjen 50. člen ZSROVE),
- roki za izdajo dovoljenj na prednostnih območjih in zunaj prednostnih območij, s skrajšanimi roki za primere obnov, postavitve manjših naprav ter objektov za shranjevanje električne energije ali toplote na isti lokaciji (nova 50.a in 50.b člena ZSROVE),
- roki za izdajo dovoljenj za fotonapetostne naprave na umetnih strukturah ter najmanjših fotonapetostnih naprav (nov 50.c člen ZSROVE),
- roki za izdajo dovoljenj za postavitve toplotnih črpalk (nov 50.č člen ZSROVE),
- pristojnost oz. naloge centra za podpore, da ministrstvu, pristojnemu za energijo, poroča glede spoštovanja rokov za izdajo dovoljenj (spremenjen 51. člen ZSROVE).

Predlog zakona v novem 47.a členu ZSROVE ohranja obstoječo zakonsko podlago iz veljavnega 50. člena ZSROVE za Uredbo o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 14/20, 121/21 – ZSROVE in 132/23), le da se besedilo prenese v novi 47.a člen.

Predlog zakona v spremenjenem 72. členu ZSROVE (prehodne določbe glede samooskrbe) spreminja končni rok za vključitev v sistem samooskrbe z »net meteringom« na način, da morajo končni odjemalci do 31. 12. 2024 postaviti napravo za samooskrbo in oddati vlogo za priključitev (ne pa, da morajo do takrat biti registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo, kar pomeni, da bi naprava morala biti do takrat že priključena).

b) Način reševanja:

Predlog zakona vsebuje določbe, s katerimi se spreminja in dopolnjuje ZSROVE z določbami, ki so potrebne za prenos členov spremenjene Direktive 2018/2001/EU, ki so predvsem postopkovne narave in jih je bilo potrebno prenesti do 1. julija 2024, vsebuje pa tudi nekaj drugih manjših sprememb.

Na podlagi predloga zakona niso predvideni sprejem novih podzakonskih predpisov niti sprememba ali razveljavitev obstoječih.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim nacionalnim pravnim redom in s pravnim redom EU.

č) Usklajenost predloga zakona:

Osnutek zakona je bil poslan v javno obravnavo in v usklajevanje tudi Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije.

Ministrstvo je pregledalo in obravnavalo vse prejete pripombe in jih upoštevalo, v kolikor so bile strokovno utemeljene ter niso bile v nasprotju s pravnim redom Republike Slovenije in EU ter sistemskimi rešitvami predloga zakona, vendar jih večinoma ni bilo mogoče upoštevati, saj niso bile strokovno utemeljene ter bile v nasprotju s ter sistemskimi rešitvami predloga zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlagana zakonska ureditev sledi določbam spremenjene Direktive 2018/2001/EU, kjer so pogoji in rešitve zelo jasne in ne dopuščajo večjih nacionalnih izjem.

Glede na to, da je rok za prenos členov direktive, ki se prenašajo s predlogom zakona, potekel šele 1. 7. 2024, države članice direktive še niso implementirale, zato primerjalni prikaz z drugimi članicami EU ni mogoč. Tako se lahko zgolj navedejo načrti nekaterih držav, ki so bile zaprosene za informacije glede nameravanega prenosa:

Republika Hrvaška in Romunija

So v postopku analiziranja, kateri predpisi bodo morali biti spremenjeni zaradi prenosa direktive.

Avstrija

So v postopku podrobnega analiziranja relevantnih določb spremenjene Direktive 2018/2001/EU z namenom čimprejšnjega prenosa. Za prenos direktive načrtujejo širok nabor ukrepov, ki bodo naslavljali vse od priključitve do težav zaradi pomanjkanja ustrezno izobraženega kadra, kar se odraža v zaostankih pri izdaji dovoljenj. Pripravljajo tudi spremembe zakona o presoji vplivov na okolje in sprejem zakona o pospešitvi izdaje dovoljenj za postavitve proizvodnih naprav na OVE in omrežij za transport vodika.

Za informacije sta bili zaproseni tudi **Nizozemska in Italija**, vendar nista posredovali odgovora.

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU, saj prenaša v slovenski pravni red spremembe Direktive 2018/2001/EU, kar izhaja iz izjave o skladnosti, ki je v prilogi predloga zakona.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona bo imel določene posledice na področju poslovanja javne uprave, saj določa roke za izdajo upravnih dovoljenj in nekatera druga procesna dejanja. Zaposleni v javni upravi se bodo morali seznaniti z vsebino predloga zakona in obveznostmi, ki jih ta prinaša. Zaradi tega pa niso predvidene nove zaposlitve in novi stroški.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

Predlog zakona ne bo imel drugih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zaradi povečanih deležev OVE v proizvodnji in porabi energije se pričakuje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v državi, kar bo pozitivno vplivalo na podnebne spremembe. Spreminjanje podnebja in zaveza omejitve rasti temperature na 1,5 stopinje, k čemur se je EU zavezala v okviru Pariškega sporazuma, nujno terjata ustrezno reakcijo na različnih področjih delovanja države. Med drugim je treba poskrbeti tudi za prioriteto umeščanje objektov in naprav na OVE v prostor, kar je v posnovi urejeno v ZUNPEOVE, pri čemer je v postopku sprejemanja tudi novela ZUNPEOVE, s katero se nekatere določbe ZUNPEOVE prilagajajo določbam spremenjene Direktive 2018/2001/EU, pri čemer ne gre za večje sistemske spremembe temveč za nadgradnjo institutov, ki jih ZUNPEOVE že vsebuje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zaradi pospešitve postopkov umeščanja proizvodnih naprav na OVE v prostor se pričakuje pozitiven vpliv predloga zakona na gospodarstvo, predvsem v obliki novih vlaganj v tovrstne naprave. Porast poslovnih priložnosti, povezanih s temi vlaganji, bo pozitivno vplival na razvoj panoge in na zaposlovanje.

MSP test je v prilogi predloga zakona.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel neposrednih posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega predloga zakona:

Predlog zakona bo objavljen na spletni strani MOPE. Posebne delavnice trenutno niso predvidene.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje predloga zakona in podzakonskih predpisov bo spremljalo ministrstvo, pristojno za energijo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Druge pomembne okoliščine niso bile identificirane.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani Ministrstva za okolje, podnebje in energijo in na e-demokraciji.
Datum objave: 19. 3. 2024 (rok za pripombe do 19. 4. 2024)

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

V fazi javne obravnave smo prejeli pripombe 10 različnih deležnikov. Med njimi so:

Borzen d.o.o., GEN-I d.o.o., GIZ distribucije električne energije, Goriška lokalna energetska agencija (GOLEA), KOTO d.o.o., Mestna občina Ljubljana - MOL (preko Združenja mestnih občin Slovenije ZMOS), Skupina HSE, Združenje slovenske fotovoltaike (ZSFV), GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij (Sekcija bioplinarjev), ena fizična oseba (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajamo).

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je pregledalo in obravnavalo vse prejete pripombe in jih v največji možni meri upoštevalo, v kolikor so bile strokovno utemeljene ter niso bile v nasprotju s pravnim redom Republike Slovenije in EU ter sistemskimi rešitvami predloga zakona. Velika večina pripomb strokovno ni bila utemeljena oz. je bila v nasprotju s sistemskimi rešitvami predloga zakona.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

mag. Bojan Kumer, minister
mag. Tina Seršen, državna sekretarka
mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo
dr. Tomislav Tkalec, vodja Sektorja za obnovljive vire energije
Mirna Tomažin, sekretarka

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE) se v 2. členu v prvem odstavku točka a) spremeni tako, da se glasi:

»a) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 82), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L št. 2023/2413 z dne 31. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/201/EU), in sicer v delu, ki se nanaša na postopke izdaje dovoljenj, in«.

2. člen

V 3. členu se v prvem odstavku v 21. točki za besedilom »odjemalca s samooskrbo« dodata vejica in besedilo »razen proizvodnih naprav, ki so ali so bile vključene v podporno shemo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom na podlagi 64.n člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L), 372. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP, 44/22 – ZOTDS in 38/24 – EZ-2) ali 20. člena tega zakona«.

Za 23. točko doda nova 23.a točka, ki se glasi:

»23.a »objekt za shranjevanje električne energije ali toplote na isti lokaciji« je naprava za shranjevanje energije v kombinaciji s proizvodno napravo, ki sta priključeni na isto točko dostopa do omrežja;«.

3. člen

V 38. členu se v tretjem odstavku črta stavek »Končni odjemalec s samooskrbo ima pravico do vstopa v podporno shemo in izbire podpore iz prvega odstavka 20. člena tega zakona.«.

4. člen

V 42. členu se v petem odstavku številka »20« nadomesti s številko »50«.

Osmi in deveti odstavek se črtata.

V dosedanjem desetem odstavku, ki postane osmi odstavek, se črta besedilo »in devetega«.

Dosedanji enajsti odstavek postane deveti odstavek.

5. člen

Naslov VII. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»VII. POGLAVJE: SPODBUJANJE RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V NAČRTOVANJU IN DOLOČANJU POGOJEV ZA IZDAJO DOVOLJENJ, TRAJANJE POSTOPKA IZDAJE DOVOLJENJ IN KONTAKTNA TOČKA«.

Za naslovom VII. poglavja se doda nov naslov oddelka, ki se glasi:

»1. Spodbujanje rabe obnovljivih virov energije v načrtovanju in določanju pogojev za izdajo dovoljenj«.

6. člen

V 46. členu se v prvem odstavku besedilo »tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu« nadomesti z besedilom »goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora«.

7. člen

V 47. členu se v prvem odstavku besedilo »stanovanjskih območij in energetske infrastrukture« nadomesti z besedilom »stanovanjskih območij, energetske in prometne infrastrukture«.

8. člen

Za 47. členom se doda nov 47.a člen, ki se glasi:

»47.a člen

(izjema od pridobitve gradbenega dovoljenja za manjše proizvodne naprave)

(1) Za postavitev manjših naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki se namestijo na, v ali ob stavbi ali gradbenem inženirskem objektu, zgrajenem v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, ni potrebno gradbeno dovoljenje.

(2) Vlada z uredbo določi vrste, velikost ter pogoje za montažo in priključitev manjših naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom iz prejšnjega odstavka, za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje.«.

9. člen

Za besedilom 49. člena se doda nov naslov oddelka, ki se glasi:

»2. Trajanje postopka izdaje dovoljenj«.

10. člen

50. člen se spremeni tako, da se glasi:

»50. člen

(splošna pravila glede trajanja postopka izdaje dovoljenj)

(1) Postopek izdaje dovoljenj, ki ga ureja ta oddelek, vključuje izdajo vseh dovoljenj, soglasij ali mnenj in drugih posamičnih upravnih aktov, potrebnih za postavitev, rekonstrukcijo, obnovo, priključitev na omrežje, obratovanje ter vključitev energije iz obnovljivih virov v omrežja za ogrevanje in hlajenje, za:

- proizvodne naprave, vključno s tistimi, ki združujejo različne obnovljive vire energije,
- toplotne črpalke,
- objekte za shranjevanje električne energije ali toplote na isti lokaciji.

(2) Postopek izdaje dovoljenj iz prejšnjega odstavka zajema vse faze od popolnosti vloge za izdajo dovoljenja do izdaje odločbe.

(3) Razen če ne sovпада z drugimi upravnimi fazami postopka, trajanje postopka izdaje dovoljenj iz tega oddelka ne vključuje:

- časa, v katerem se proizvodne naprave, njihovi priključki na omrežje in povezana omrežna infrastruktura, potrebna za zagotovitev stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja, gradijo ali obnavljajo in
- časa za upravne postopke, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanja stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja.«.

11. člen

Za 50. členom se dodajo novi 50.a do 50.č člen, ki se glasijo:

»50.a člen

(trajanje postopka izdaje dovoljenj na prednostnih območjih)

(1) Postopek izdaje dovoljenj za projekte na potencialnih ali predpisanih prednostnih območjih umeščanja naprav, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije, in ki so določena z zakonom, ki ureja uvajanje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: prednostna območja), sme trajati največ eno leto oziroma v primeru projektov na morju največ dve leti. V izjemnih okoliščinah se lahko rok iz prejšnjega stavka podaljša za največ šest mesecev z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka iz prejšnjega stavka.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek sme postopek izdaje dovoljenj na prednostnih območjih trajati največ šest mesecev oziroma v primeru vetrnih proizvodnih naprav na morju največ eno leto, če gre za:

- obnovo proizvodne naprave,
- postavitve nove proizvodne naprave, katere inštalirana zmogljivost ne presega 150 kW in
- objekte za shranjevanje električne energije ali toplote na isti lokaciji.

(3) V izjemnih okoliščinah se lahko rok iz prejšnjega odstavka podaljša za največ tri mesece oziroma v primeru vetrnih proizvodnih naprav na morju za največ šest mesecev z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka iz prejšnjega odstavka. Izjemne okoliščine iz prejšnjega stavka so zlasti nujni varnostni razlogi v primerih, ko obnova bistveno vpliva na omrežje ali osnovno zmogljivost, velikost ali delovanje proizvodne naprave.

50.b člen

(trajanje postopka izdaje dovoljenj zunaj prednostnih območij)

(1) Postopek izdaje dovoljenj za projekte zunaj prednostnih območij sme trajati največ dve leti oziroma v primeru projektov na morju največ tri leta. V izjemnih okoliščinah, na primer kadar je potrebna presoja vplivov na okolje v skladu s predpisi s področja varstva okolja, se lahko rok iz prejšnjega stavka podaljša za največ šest mesecev z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka iz prejšnjega stavka.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek sme postopek izdaje dovoljenj zunaj prednostnih območij trajati največ eno leto oziroma v primeru projektov na morju največ dve leti, če gre za:

- obnovo proizvodne naprave,
- postavitve nove proizvodne naprave, katere inštalirana zmogljivost ne presega 150 kW in
- objekte za shranjevanje električne energije ali toplote na isti lokaciji.

(3) V izjemnih okoliščinah se lahko rok iz prejšnjega odstavka podaljša za največ tri mesece z obrazloženim sklepom, ki mora biti izdan pred potekom roka iz prejšnjega odstavka.

50.c člen

(trajanje postopka izdaje dovoljenj za fotonapetostne naprave)

(1) Ne glede na 50.a in prejšnji člen sme postopek izdaje dovoljenj za postavitve fotonapetostnih naprav na umetnih strukturah, katerih glavni namen ni proizvodnja električne energije v fotonapetostnih napravah ali shranjevanje energije, trajati največ tri mesece. Prejšnji stavek na velja za postavitve na umetnih vodnih površinah.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek sme postopek izdaje dovoljenj za postavitve fotonapetostnih naprav, katerih priključna moč ne presega 50 kW in ki niso naprave za samooskrbo, trajati največ en mesec od dneva prejema popolne vloge, zanje pa se smiselno uporabljajo določbe 42. člena tega zakona o

postopku enostavnega priključevanja in pridobitvi pravice do priključitve v omrežje uporabnika sistema za števcem.

50.č

(trajanje postopka izdaje dovoljenj za toplotne črpalke)

Ne glede na 50.a in 50.b člen tega zakona sme postopek izdaje dovoljenj za postavitev toplotne črpalke z močjo pod 50 MW, za katero ni potrebno gradbeno dovoljenje, trajati največ en mesec, v primeru toplotnih črpalk, ki izkoriščajo toploto zemljine, pa tri mesece.«.

12. člen

Za besedilom novega 50.č člena se doda nov naslov oddelka, ki se glasi:

»3. Kontaktna točka«.

13. člen

V 51. členu se v šestem odstavku v točki a) za besedo »samooskrbo« dodata vejica in besedilo »vključno s projekti skupnostne samooskrbe«.

V točki č) se pika nadomesti s podpičjem in doda nova točka d), ki se glasi:

»d) ministrstvu, pristojnemu za energijo, poroča o svojih ugotovitvah glede spoštovanja rokov za izdajo dovoljenj po tem zakonu.«.

14. člen

V 67. členu se v prvem odstavku v drugi alineji beseda »desetim« nadomesti z besedo »osmim«.

15. člen

V 72. členu se v prvem odstavku besedilo »jih distribucijski operater do vključno 31. decembra 2024 registrira kot končne odjemalce s samooskrbo« nadomesti z besedilom »do vključno 31. decembra 2024 oddajo vlogo za priključitev postavljene naprave za samooskrbo«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Vlogi za priključitev iz prejšnjega odstavka se priložita fotografija vgrajene naprave za samooskrbo in izjava imetnika soglasja za priključitev pod kazensko in materialno odgovornostjo, da gre na fotografiji za napravo za samooskrbo, na katero se nanaša vloga za priključitev.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega odstavka tega člena«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

16. člen

(podaljšanje veljavnosti)

Uredba o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s sproizvodnjo z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 14/20, 121/21 – ZSROVE in 132/23), izdana na podlagi devetega odstavka 50. člena Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE), še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi petega odstavka 50. člena tega zakona.

17. člen
(inšpekcijski in upravni postopki v teku)

Inšpekcijski in upravni postopki v zadevah s področja, ki ga ureja ta zakon, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

18. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S predlogom zakona se prenaša spremenjena Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 82), ki je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L št. 2023/2413 z dne 31. 10. 2023) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/2001/EU), in sicer nekateri členi, ki se nanašajo na postopke izdaje dovoljenj, katere je bilo potrebno prenesti do 1. 7. 2024. V obrazložitvi vsakega posameznega člena je navedeno, kateri člen direktive se prenaša.

K 2. členu

K dopolnitvi 21. točke prvega odstavka 3. člena ZSROVE

Končni odjemalci, ki bodo vključeni v sistem samooskrbe po ZSROVE bodo deležni številnih finančnih ugodnosti v obliki (delne ali popolne) oprostitve plačila določenih dajatev: (1) prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz OVE, (2) prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti (drugi in tretji odstavek 39. člena ZSROVE), (3) posledično bo nižja tudi osnova za DDV. Poleg tega bodo merilna mesta, ki bodo vključena v skupnostno samooskrbo, deležna tudi znižanega plačila omrežnine (po uveljavitvi prenovljenega sistema obračuna omrežnine, ki stopi v veljavo 1. 10. 2024).

Namen vseh teh ugodnosti je spodbujanje postavitve *novih* proizvodnih naprav na OVE.

V praksi pa se je pokazalo, da nameravajo nekateri lastniki že obstoječih fotonapetostnih naprav, ki so ali so bile vključene v podporno shemo po EZ ali EZ-1 pri Agenciji za energijo, te naprave »preoblikovati« v naprave za skupnostno samooskrbo po ZSROVE in v to skupnost vključiti svoja merilna mesta, tako da bi se za vsa ta merilna mesta izognili plačilu prej omenjenih dajatev. Še več, nekateri lastniki nameravajo - v izogib plačilu teh dajatev - tudi stare fotonapetostne naprave, priključene direktno na omrežje, spremeniti priključno shemo tako, da bodo priključene na notranjo NN inštalacijo, tako da bodo postale naprave za individualno samooskrbo.

Upoštevajoč namen ugodnosti, ki jih nudi sistem samooskrbe (tj. spodbujanje novih investicij v OVE) ne bi bilo sprejemljivo, da bi se te ugodnosti omogočale tudi za »stare« proizvodne naprave, s katerimi so investitorji že »koristili« ugodnosti, ki jih omogoča podpora shema (tj. prejemanje obratovalne podpore ali zagotovljenega odkupa). Vse to bi pomenilo nedopustno dvojno financiranje starih fotonapetostnih naprav, ki so (ali bi lahko) bile iz javnih sredstev že poplačane (z vključitvijo v podporno shemo, kjer so investitorji prejeli obratovalno podporo ali zagotovljeni odkup), sedaj pa samo še služijo s prodajo proizvedene električne energije.

Zato se v definicijo pojma »naprava za samooskrbo« dodaja prepoved predhodnega sodelovanja v podporni shemi (po EZ, EZ-1 ali ZSROVE), na enak način kot to velja tudi za »stari« sitem samooskrbe z letnim natiranjem po EZ-1. Drugače povedano, z namenom preprečevanja dvojnega okoriščenja iz javnih sredstev, se tudi za samooskrbo po ZSROVE uvaja enak princip kot že od leta 2016 velja za samooskrbo po EZ-1.²

K novi 21.a točki prvega odstavka 3. člena ZSROVE

Zaradi novih členov, ki jih prinaša predlog zakona, je potrebno dopolniti tudi 3. člen ZSROVE, v katerem so opredeljeni izrazi. Glede na navedeno se dodaja nov izraz, ki je uporabljen v novih členih, in sicer gre za novo točko (44d) 2. člena Direktive 2018/2001/EU.

² Glej npr. tč. 24.a prvega odstavka 313. člena Energetskega zakona EZ-1- NPB3 (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE)

K 3. členu

Črtane možnosti vključitve v podporno shemo je potrebno zaradi uskladitve z dopolnjeno 21. točko prvega odstavka 3. člena ZSROVE (podrobna obrazložitev je podana pri obrazložitvi te spremembe).

K 4. členu

Z 42. členu veljavnega ZSROVE, s katerim se prenaša 17. člen Direktive 2018/2001/EU (Postopek enostavnega obveščanja za priključitev na omrežje), je določeno dvoje: (1) roki za izdajo soglasja za priključitev (SZP) naprav za samooskrbo (individualno in skupnostno) ter (2) posebna pravila za priključitev naprav za samooskrbo, manjših od 50 kW – priključijo se lahko na podlagi »enostavne vloge za priključitev«, v primeru neodzivnosti operaterja v enem mesecu (za naprave z močjo do 20 kW) ali dveh mesecih (za naprave z močjo do 50 kW)) po prejemu popolne vloge pa odjemalec pridobi pravico do priključitve za merilnim mestom.

V prvem pododstavku drugega odstavka novega člena 16d Direktive 2018/2001/EU pa je določeno, da rok za izdajo SZP za naprave za samooskrbo ne sme biti daljši od enega meseca. V osnovi je ta zahteva že izpolnjena prvem odstavku 42. člena veljavnega ZSROVE, ki določa največ enomesečni rok za izdajo SZP za napravo za samooskrbo. Ravno tako je to že izpolnjeno v petem odstavku, ki daje operaterju eno-mesečni rok za odziv za naprave s priključno močjo do 20 kW, v nasprotnem primeru nastopi domneva o pridobljeni pravici do priključitve.

Zaradi zahteve po enomesečnem roku za izdajo SZP pa je potrebno uskladiti osmi odstavek ZSROVE, ki daje operaterju dvomesečni rok za odziv za naprave s priključno močjo do 50 kW, v nasprotnem primeru nastopi domneva o pridobljeni pravici do priključitve. Zato je s predlogom zakona ta del črtan (osmi in deveti odstavek 42. člena), v petem odstavku pa je meja z 20 kW spremenjena v 50 kW. Tako da za vse naprave za samooskrbo velja enomesečni rok za odziv operaterja, v primeru zamude le-tega pa za naprave priključne moči do 50 kW velja domneva o pridobljeni pravici do priključitve za merilnim mestom.

Pogoj iz drugega odstavka člena 16d, da »se šteje, da je bilo dovoljenje izdano, pod pogojem, da zmogljivost opreme za sončno energijo ne presega obstoječe zmogljivosti priključka na distribucijsko omrežje« je prenesen že z določbo šestega odstavka 42. člen ZSROVE da v primeru neaktivnosti distribucijskega operaterja končni odjemalec pridobi pravico do priključitve v omrežje uporabnika sistema »za števcem«.

K 5. členu

Zaradi prenosa spremenjene Direktive 2018/2001/EU je potrebno v VII. poglavje ZSROVE vnesti dodatne člene, ki urejajo postopek izdaje dovoljenj, zaradi česar je potrebno naslov VII. poglavja dopolniti in v nadaljevanju poglavje razdeliti na oddelke.

K 6. členu

S predlogom spremembe se določba prvega odstavka 46. člena ZSROVE uskladi s spremenjenim prvim pododstavkom prvega odstavka 15. člena Direktive 2018/2001/EU. Prvi odstavek 46. člena ZSROVE se spremeni tako, da se pri opredelitvi goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora črtajo opis, da gre za »tekoča in plinasta« goriva ter pogoj, da gre za tovrstna goriva, namenjena uporabi v prometu.

K 7. členu

S predlogom spremembe se določba prvega odstavka 47. člena ZSROVE uskladi s spremenjenim tretjim odstavkom 15. člena Direktive 2018/2001/EU. Prvi odstavek 47. člena ZSROVE je potrebno spremeniti tako, da se doda sklic na prometno infrastrukturo.

K 8. členu

V predlogu novega 47.a člena ni vsebinskih novosti, temveč je v ta člen prenesena obstoječa zakonska podlaga za Uredbo o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 14/20, 121/21 – ZSROVE in 132/23) iz sedmega in devetega odstavka 50. člena veljavnega ZSROVE.

Zaradi jasnosti je v prvem odstavku, ki je določal, da se člen nanaša na manjše proizvodne naprave, ki se namestijo »na, v ali ob *obstoječi* stavbi ali gradbenem inženirskem objektu«, črtana zgolj beseda

»obstoječi«. Člen (in posledično uredba, sprejeta na njegovi podlagi) se namreč nanaša tako na novogradnje kot na primere, ko se naprave postavljajo naknadno, tako da je bila beseda »obstoječi« odveč in jo je potrebno črtati, saj bi lahko dajala napačen vtis, da se člen ne nanaša na novogradnje.

K 9. členu

Zaradi prenosa spremenjene Direktive 2018/2001/EU je potrebno v VII. poglavje ZSROVE vnesti dodatne člene, ki urejajo postopek izdaje dovoljenj, zaradi česar je potrebno oblikovati nov oddelek, v katerem bo urejena ta vsebina.

K 10. členu

S členom se prenašajo določbe spremenjenega 16. člena Direktive 2018/2001/EU. Člen določa splošna pravila glede trajanja postopka izdaje dovoljenj - katera dovoljenja so zajeta in za katere naprave, kdaj se postopek začne in konča, potrditev popolnosti vloge ali poziv na dopolnitev ter kaj predpisani roki ne vključujejo.

S prvim odstavkom 50. člena predloga zakona se prenaša prvi odstavek 16. člena direktive, katerega namen je določiti, da v nadaljevanju predpisani roki *vključujejo izdajo vseh* upravnih dovoljenj, ki so potrebna za postavitve posamezne proizvodne naprave oz. realizacijo navedenih projektov.

Katera dovoljenja bodo potrebna, pa bo odvisno od vsakega posameznega primera, saj je to odvisno od mnogih dejavnikov, npr.: za kakšen tip naprave gre, ali se postavlja na objektu ali na tleh, ali je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, ali je potrebna presoja vplivov na okolje in/ali vplivov na naravo, presoja vplivov na vode, na kulturno dediščino ipd., ali se postavlja v varovalnem pasu infrastrukture in je za postavitve potrebno soglasje upravljavca ceste/železnice/plinovoda ipd..

V vseh teh primerih je potrebno upoštevati tudi področne predpise (predpisi s področja graditve, varstva okolja, zagotavljanja nacionalne varnosti in obrambe, varstva pred nesrečami, varnosti v prometu, varovanja kulturne dediščine, upravljanja z vodami, varstva gozdov, ohranjanja narave, priklopa na elektroenergetsko omrežje ipd.), ki lahko terjajo izdajo dovoljenja/mnenja/soglasja pristojnih organov.

K 11. členu

K novemu 50.a členu ZSROVE

S členom se prenašajo nekatere določbe novega 16a člena Direktive 2018/2001/EU z naslovom Postopek izdaje dovoljenj na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije. Območja, na katera se ta člen nanaša so t.i. »prednostna območja«, ki jih slovenska zakonodaja ureja v ZUNPEOVE, in sicer gre za dve vrsti območij: (1) potencialna prednostna območja, ki se bodo izoblikovala v postopku prostorskega načrtovanja s pripravo ustreznih strateških in izvedbenih prostorskih aktov (sprejet bo akcijski program in na njegovi podlagi tudi Uredba o najustreznejši varianti kot državni prostorski izvedbeni akt) in (2) predpisana prednostna območja, ki so določena že z zakonom oziroma na njegovi podlagi.

Glede na to, da so določena zgolj predpisana prednostna območja, potencialna prednostna območja pa še niso določena, ni mogoče prenesti celotnega člena 16a direktive, temveč se lahko prenesejo le nekatere določbe:

- (1) s prvim odstavkom novega 50.a člena predloga zakona se prenaša prvi odstavek 16a člena direktive, ki določa splošni rok z možnostjo podaljšanja in
- (2) z drugim odstavkom novega 50.a člena predloga zakona se prenaša drugi odstavek 16a člena direktive, ki določa skrajšane roke v določenih primerih.

Ostali odstavki 16a člena pa se nanašajo na člene direktive, ki še niso preneseni, zato jih s predlogom zakona še ni mogoče prenesti.

K novemu 50.b členu ZSROVE

S členom se prenašajo nekatere določbe novega 16b člena Direktive 2018/2001/EU z naslovom Postopek izdaje dovoljenj zunaj območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, in sicer:

- (1) s prvim odstavkom novega 50.b člena predloga zakona se prenaša prvi odstavek 16b člena direktive, ki določa splošni rok z možnostjo podaljšanja in

(2) z drugim odstavkom novega 50.b člena predloga zakona se prenaša drugi pododstavek drugega odstavka 16b člena direktive, ki določa skrajšane roke v določenih primerih. Prvi pododstavek drugega odstavka bo prenesen z dopolnitvijo ZUNPEOVE.

K novemu 50.c členu ZSROVE

S členom se prenašajo nekatere določbe novega 16d člena Direktive 2018/2001/EU z naslovom Postopek izdaje dovoljenj za postavitve opreme za proizvodnjo sončne energije, ki je bil sprejet z Direktivo 2023/241/EU, in sicer:

(1) s prvim odstavkom se prenaša prvi stavek prvega pododstavka prvega odstavka 16d. člena direktive, ki določa rok za izdajo dovoljenj na »umetnih strukturah«, ki niso umetne vodne površine in katerih glavni namen ni proizvodnje sončne energije ali shranjevanje energije,

(2) z drugim odstavkom se prenaša prvi pododstavek drugega odstavka 16d. člena direktive v delu ki se nanaša na naprave, ki niso naprave za samooskrbo. Drugi odstavek člen 16d direktive namreč določa enomesečni rok in domnevo o pridobljeni pravici do priključitve za vse manjše proizvodne naprave. Ta vsebina je delno že prenesena v veljavnem 42. členu ZSROVE, ki velja samo za naprave za samooskrbo. Zaradi celovitega prenosa drugega odstavka 16d člena direktive pa je potrebno določiti uporabo relevantnih določb 42. člena ZSROVE tudi za proizvodne naprave, ki niso v sistemu samooskrbe.

Preostanek člena bo prenesen z drugimi določbami, in sicer: (1) drugi stavek prvega pododstavka prvega odstavka (glede izjeme od presoje vplivov na okolje) bo prenesen s spremembo ZUNPEOVE, (2) drugi odstavek se za naprave za samooskrbo prenaša s spremenjenim 42. členom ZSROVE.

K novemu 50.č členu ZSROVE

S členom se prenašajo nekatere določbe novega 16e člena Direktive 2018/2001/EU z naslovom Postopek izdaje dovoljenj za namestitve toplotnih črpalk, in sicer prvi odstavek, ki določa osnovni rok za izdajo dovoljenj postavitve toplotnih črpalk z močjo pod 50 MW, z možnostjo podaljšanja. Glede na to, da slovenska energetska zakonodaja ne določa obveznosti pridobivanja soglasja za priključitev izrecno za namen postavitve toplotne črpalke, se ta določba dejansko nanaša samo na primere, ko je za njeno postavitve potrebno dobiti druga dovoljenja (npr. vodno soglasje, kulturnovarstveno soglasje ipd.).

Glede na to, da je v direktivi velikostna meja 50 MW meja postavljena zelo visoko in obstaja možnost, da bo za velike toplotne črpalke skladno z gradbeno zakonodajo potrebno gradbeno dovoljenje predlog zakona določa, da se za postopek izdaje gradbenega dovoljenja ne uporablja rok iz tega člena, temveč v tem primeru veljajo splošna pravila trajanja postopka iz 50.a in 50.b člena.

K 12. členu

S predlogom zakona se dodaja naslov oddelka.

K 13. členu

S členom se prenašajo nekatere določbe tretjega odstavka 16. člena Direktive 2018/2001/EU z naslovom Organizacija in glavna načela postopka izdaje dovoljenja, kot je bil spremenjen z Direktivo 2023/241/EU, ki se nanašajo na naloge in pristojnosti kontaktne točke. Le-te so določene v 51. členu ZSROVE, ki se zaradi prenosa direktive nekoliko dopolni, del o poročanju glede spoštovanja rokov za izdajo dovoljenj pa bo podrobneje urejen v Uredbi o določitvi nalog kontaktne točke za spodbujanje rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 50/22 in 122/22).

K 14. členu

Zaradi črtanja odstavkov v 42. členu ZSROVE je potrebno popraviti tudi sklic na ta člen v kazenski določbi.

K 15. členu

Za vključitev v sistem samooskrbe (z »net meteringom«) potrebno izpolniti 2 pogoja:

1) oddaja vloge za izdajo soglasja za priključitev (v nadaljnjem besedilu: SZP) do 31. 12. 2023 in

2) registracija vstopa v sistem samooskrbe (tj. postavitve in priklop naprave) do 31. 12. 2024.

Gre torej za dva vsebinsko in časovno ločena pogoja, ki morata sicer biti oba izpolnjena, nikdar pa ne moreta biti izpolnjena hkrati.

V praksi se je pojavila potreba po spremembi drugega pogoja. Prišlo je namreč do navala zahtev za izdajo SZP in priklopov naprav za samooskrbo (sončnih elektrarn), ki ga operater zaradi kadrovskih in časovnih omejitev najverjetneje ne bo uspel v celoti izvesti v roku iz veljavnega 72. člena ZSROVE. Drugače povedano – nekatere že postavljene naprave z oddanimi vlogami za priklop ne bodo mogle biti pravočasno priklopljene kar pomeni, da bodo investitorji zamudili rok za vključitev v sistem »net metering«. Del prehodne določbe, ki določa 2. pogoj še ni konzumiran (saj rok 31. 12. 2024 še ni potekel), zato se ta pogoj lahko spremeni.

Zato predlog zakona v spremenjenem 72. členu ZSROVE (prehodne določbe glede samooskrbe) spreminja končni rok za vključitev v sistem samooskrbe z »net meteringom« na način, da morajo končni odjemalci do 31. 12. 2024 postaviti napravo za samooskrbo in oddati vlogo za priklučitev (ne pa, da morajo do takrat biti registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo, kar pomeni, da bi naprava morala biti do takrat že priklučena).

Kot je navedeno že zgoraj, se člen spreminja zaradi izjemno povečanega pripada zadev in fizičnih (kadrovskih) omejitev distribucijskega operaterja pri izvedbi priklučitve zaradi česar bi bilo do 31. 12. 2024 težko izvesti registracijo vseh končnih odjemalcev, ki bodo pred tem datumom oddali vlogo za priklučitev. Porast vlog za izdajo soglasja za priklučitev ob koncu leta 2023 je namreč bil izjemen, saj je bilo v januarju 2023 vloženih 1.800, v decembru pa kar 14.000 tovrstnih vlog. Elektrooperater vlaga velike napore v to, da bi vloge rešili čimprej in čim hitreje izvedli priklope, vendar lahko realno pričakujemo, da bo prihajalo tudi do zamud.

V primeru, da se obstoječe besedilo 72. člena (tj. da mora biti do 31. 12. 2024 izvedena priklučitev naprave in registracija samooskrbe) ne bi spremenilo, bi to pomenilo, da bi večje število odjemalcev z že postavljenimi napravami za samooskrbo ta rok zamudilo iz razlogov, ki niso na njihovi strani in na katere ne morejo vplivati. S spremembo, da morajo končni odjemalci do 31. 12. 2024 oddati vlogo za priklučitev (ne pa, da morajo do takrat biti registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo) se hkrati (1) ohrani osnovni namen člena, ki je omogočiti vključitev v stari sistem samooskrbe zgolj tistim napravam, ki bodo postavljene v letu 2024 (vloga za priklučitev se namreč lahko odda šele po postavitvi naprave) in (2) omogoči vključitev vsem odjemalcem, ki pravočasno postavijo napravo za samooskrbo.

Z namenom, da bodo naprave za samooskrbo do predpisanega roka res postavljene in se prepreči oddajanje »praznih« vlog, se doda nov drugi odstavek v katerem se določi, da morata biti vlogi priložena fotografija naprave ter izjava, dana pod kazensko in materialno odgovornostjo, da gre na fotografiji res za napravo, na katero se nanaša vloga.

K 16. členu

Člen določa, da Uredba o manjših napravah za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 14/20, 121/21 – ZSROVE in 132/23) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi tega zakona.

K 17. členu

Člen določa, da se že začetni inšpekcijski in upravni postopki dokončajo po dosedanjih predpisih.

K 18. členu

Člen določa rok uveljavitve zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

2. člen

(prenos in izvajanje predpisov Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašata naslednji direktivi Evropske unije:

a) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 82; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/2001/EU) in

b) Direktiva 2012/27/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/EU in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 125), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/27/ES), in sicer v delu, ki se nanaša na potrdila o izvoru energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom ter spodbujanje električne energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom.

(2) Ta zakon ureja tudi sodelovanje Republike Slovenije v mehanizmu Evropske unije za financiranje energije iz obnovljivih virov za izvajanje Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1999/EU).

3. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. »biomasa« so biološko razgradljivi deli proizvodov, odpadkov in ostankov biološkega izvora iz kmetijstva, vključno s snovmi rastlinskega in živalskega izvora, iz gozdarstva in z njima povezanih proizvodnih dejavnosti, vključno z ribištvom in akvakulturo, ter biološko razgradljivi deli odpadkov, vključno z industrijskimi in komunalnimi odpadki biološkega izvora;

2. »biomasna goriva« so plinasta in trdna goriva, proizvedena iz biomase;

3. »bioplina« so plinasta goriva, proizvedena iz biomase;

4. »bruto končna poraba energije« je energija, dobavljena za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvom, storitvenemu sektorju, vključno z javnim sektorjem, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, električna energija in toplota, ki ju porabi energetska panoga za proizvodnjo električne energije, proizvodnjo toplote in goriva, namenjenega uporabi v prometu, ter izguba električne energije in toplote pri distribuciji in prenosu;

5. »daljinsko hlajenje« je distribucija toplotne energije v obliki ohlajenih tekočin iz centralnih ali decentraliziranih proizvodnih virov prek omrežja do več zgradb ali zemljišč za hlajenja prostorov ali procesno hlajenje;

6. »daljinsko ogrevanje« je distribucija toplotne energije v obliki pare ali vroče vode iz centralnih ali decentraliziranih proizvodnih virov prek omrežja do več zgradb ali zemljišč za ogrevanje prostorov ali procesno ogrevanje;

7. »distribucija toplote« je prenos toplote po distribucijskem sistemu, ki vključuje tudi dobavo končnim odjemalcem;
8. »distributer toplote« je fizična ali pravna oseba, ki je odgovorna za distribucijo toplote;
9. »dobava« je prodaja vključno z nadaljnjo prodajo energije končnim odjemalcem;
10. »dobavitelj energije« je pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost dobave;
11. »dobavitelj goriva« je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki proda končnemu odjemalcu gorivo, biogorivo, mešanico obeh vrst goriv, vodik ali električno energijo za uporabo v prometu. Za dobavitelja goriva se štejejo tudi proizvajalec goriva, biogoriva, mešanice obeh vrst goriv, vodika ali električne energije, njihov uvoznik iz tretjih držav ali njihov pridobitelj v državah članicah Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), če ga uporabi sam kot končni odjemalec;
12. »druga tekoča biogoriva« je tekoče biogorivo, ki se uporablja za energetske namene, vključno s proizvodnjo električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje, in ki je proizvedeno iz biomase. Tekoče biogorivo za energetske namene ne vključuje pogonskega biogoriva, ki je namenjeno uporabi v prometu;
13. »električna energija iz obnovljivih virov energije« je električna energija, ki jo proizvedejo proizvodne naprave, ki uporabljajo samo obnovljive vire energije, kot tudi del električne energije, ki jo iz obnovljivih virov energije proizvedejo kombinirane proizvodne naprave, ki uporabljajo tudi neobnovljive vire energije, razen električne energije iz črpalnih hidroelektrarn in drugih sistemov za shranjevanje energije;
14. »energija iz obnovljivih virov« je energija iz obnovljivih nefosilnih virov, in sicer vetrna, sončna (sončni toplotni in sončni fotovoltaični viri) in geotermalna energija, energija okolice, energija plimovanja, valovanja in druga energija morja, vodna energija ter iz biomase, deponijskega plina, plina, pridobljenega z napravami za čiščenje odplak, in bioplina;
15. »energija okolice« sta naravna toplotna energija in energija, nakopičena v omejenem prostoru, ki se lahko shranjuje v zunanjem zraku, z izjemo izpušnega zraka, ali v površinski ali odpadni vodi;
16. »finančni instrument« je finančni instrument, kot je opredeljen v 29. točki 2. člena Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L št. 193 z dne 30. 7. 2018, str. 1);
17. »geotermalna energija« je energija, ki je shranjena v obliki toplote pod trdnim zemeljskim površjem;
18. »končni odjemalec s samooskrbo« je končni odjemalec, ki je imetnik soglasja za priključitev na prevzemno-predajnem mestu, ali druga oseba, ki ima soglasje imetnika soglasja za priključitev za odjem električne energije prek prevzemno-predajnega mesta in ki proizvaja električno energijo iz obnovljivih virov energije za celotno ali delno pokrivanje lastne končne rabe električne energije z napravo za samooskrbo in lahko shranjuje ali prodaja lastno proizvedeno električno energijo iz obnovljivih virov, če navedene dejavnosti za negospodinjne odjemalce s samooskrbo niso osnovne poslovne ali poklicne dejavnosti;
19. »medsebojna izmenjava energije iz obnovljivih virov« je izmenjava energije iz obnovljivih virov neposredno med udeleženci na trgu, katerih prevzemno-predajna mesta pripadajo istemu članu bilančne sheme, ali posredno prek certificiranega tretjega udeleženca na trgu, kot je agregator. Pravica do medsebojne izmenjave ne posega v pravice in obveznosti vpletenih strani, ki jih imajo kot končni odjemalci, proizvajalci, dobavitelji ali agregatorji (v nadaljnjem besedilu: medsebojna izmenjava);
20. »MSP« je mikro, malo ali srednje podjetje, kot je opredeljeno v 2. členu Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L št. 124 z dne 20. 5. 2003, str. 36);

21. »naprava za samooskrbo« je proizvodna naprava, ki proizvaja električno energijo iz obnovljivih virov energije praviloma za celotno ali delno pokrivanje potreb lastne končne rabe končnega odjemalca s samooskrbo;
22. »napredna pogonska biogoriva« so pogonska biogoriva, proizvedena iz surovin, navedenih v delu A Priloge IX Direktive 2018/2001/EU;
23. »nazivna električna moč« je najvišja trajna električna moč proizvodne naprave, za katero je ta izdelana in je navedena na napisni ploščici na proizvodni napravi oziroma jo je mogoče razbrati iz proizvajalčevih specifikacij ali je določena na podlagi prevzemnih meritev;
24. »obnova proizvodne naprave« je obnova naprave, ki proizvaja energijo iz obnovljivih virov, zlasti popolna ali delna zamenjava naprav ali sistemov in obratovalne opreme, za spremembo zmogljivosti ali povečanje učinkovitosti ali zmogljivosti te proizvodne naprave;
25. »obveznost glede obnovljivih virov energije« je program podpore, ki zahteva od:
- proizvajalcev energije, da v proizvodnjo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov energije,
 - dobaviteljev energije, da v dobavo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov, ali
 - od porabnikov energije, da v porabo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov, kamor spadajo tudi programi, pri katerih se takšne zahteve lahko izpolnijo z zelenimi certifikati;
26. »odvečna toplota in odvečni hlad« sta neizogibna toplota ali hlad, ki nastaneta kot stranski proizvod v industrijskih obratih ali elektrarnah ali v terciarnem sektorju in ki bi se brez dostopa do sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja neuporabljena odvedla v zrak ali vodo, kadar je ali bo uporabljen proces soproizvodnje ali kadar soproizvodnja ni izvedljiva;
27. »pogodba o nakupu električne energije iz obnovljivih virov« je pogodba, v kateri se fizična ali pravna oseba zaveže k nakupu električne energije iz obnovljivih virov neposredno pri proizvajalcu električne energije;
28. »pogonska biogoriva« so tekoča goriva za uporabo v prometu, proizvedena iz biomase;
29. »pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč« so pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, katerih surovine so bile proizvedene v okviru sistemov, ki se z izboljšanimi kmetijskimi praksami in pridelavo poljščin na območjih, ki se pred tem niso uporabljala za gojenje poljščin, izogibajo izpodrivalnemu učinku pogonskih goriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, in ki so bila proizvedena v skladu s trajnostnimi merili za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva;
30. »poljščine, ki se uporabljajo za živila in krmo« so poljščine z visoko vsebnostjo škroba, rastline za pridelavo sladkorja ali oljnice, ki se pridelujejo na kmetijskih zemljiščih kot glavne poljščine in ne vključujejo ostankov, odpadkov, lesne celuloze ali vmesnih poljščin, kot so dosevky in pokrovne poljščine, če uporaba takih vmesnih poljščin ne ustvari potrebe po dodatnih zemljiščih;
31. »poljščine z visoko vsebnostjo škroba« so poljščine, večinoma žita (ne glede na to, ali se uporabi le zrnje ali pa se uporabi celotna rastlina, kot v primeru silažne koruze), gomoljnice in korenovke (kot so krompir, topinambur, sladki krompir, maniok in jam) ter stebelne gomoljnice (kot sta kolokazija in malanga);
32. »potrdilo o izvoru« je javna listina v elektronski obliki, katere namen je končnemu odjemalcu dokazati, iz katerega vira, kako in v katerem obdobju je proizvedena v njem določena količina energije;
33. »preostala mešanica energijskih virov« je skupna letna mešanica energijskih virov v Republiki Sloveniji, ki ne vključuje deleža, ki ga krijejo preklicana potrdila o izvoru;
34. »priključitev« je fizična priključitev ali priklop na energetska omrežje pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja oskrbo z električno energijo;

35. »program podpore« je vsak instrument, program ali mehanizem, ki ga uporabi država članica ali skupina držav članic in spodbuja uporabo energije iz obnovljivih virov z zmanjševanjem stroškov te energije, povečanjem cene, po kateri se lahko prodaja, ali povečanjem količine nabavljene energije na podlagi obveznosti glede obnovljive energije ali drugače, kamor med drugim spadajo finančni instrumenti, naložbena pomoč, davčne oprostitve ali olajšave, vračilo davkov, programi podpore, ki zavezujejo k uporabi obnovljive energije, vključno s programi, ki uporabljajo zelene certifikate, in neposredni programi zaščite cen, vključno s tarifami za dovajanje energije in spremenljivimi ali fiksnimi plačili premij;
36. »proizvodna naprava« je sklop opreme in napeljav, ki pretvarjajo obnovljive vire energije v električno energijo, toploto za ogrevanje in hlajenje ali v pogonska tekoča in plinasta biogoriva, in lahko samostojno obratuje;
37. »promotor« je pravna ali fizična oseba, ki na razpis Agencije za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) za vstop v podporno shemo prijavi projekt, zasnovan kot posamezni projekt ali skupina projektov, za katere bo pozneje pridobil investitorje, ki se bodo pod promotorjevimi pogoji pridružili izvedbi teh projektov in bodo po postavitvi proizvodnih naprav v primeru izpolnjevanja pogojev iz sklepa agencije o potrditvi promotorjevega projekta upravičeni do dodelitve podpore;
38. »reciklirana ogljična goriva« so tekoča in plinasta goriva, ki se proizvajajo iz tokov tekočih ali trdnih odpadkov neobnovljivega izvora, ki niso primerni za snovno predelavo v skladu s 4. členom Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. 11. 2008, str. 3), ali iz plina iz predelave odpadkov in izpušnega plina neobnovljivega izvora, ki nastajata kot neizogibna in nenamerna posledica proizvodnega procesa v industrijskih obratih;
39. »skupnost na področju energije iz obnovljivih virov, ki je pravna oseba« je pravna oseba,
- ki temelji na odprti in prostovoljni udeležbi, je samostojna in jo dejansko nadzorujejo družbeniki ali člani, ki so v bližini projektov na področju energije iz obnovljivih virov, ki jih ima ta pravna oseba v lasti in jih razvija;
 - katere družbeniki ali člani so pravne ali fizične osebe, razen pravnih oseb, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in niso MSP;
 - katere glavni cilj je zagotoviti okoljske, gospodarske in socialne skupnostne koristi za svoje družbenike, ali člane, ali lokalna območja, kjer deluje, in ne toliko finančne dobičke;
40. »skupnostna samooskrba« je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije za celotno ali delno pokrivanje potreb vsaj dveh končnih odjemalcev, povezanih v skupnostno samooskrbo, z eno ali več napravami za samooskrbo;
41. »soproizvodnja z visokim izkoristkom« je postopek sočasne proizvodnje toplote in električne ali mehanske energije, ki izpolnjuje merila glede izkoristkov in prihrankov primarne energije iz Priloge II Direktive 2012/27/EU;
42. »tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu« so tekoča ali plinasta goriva, ki niso pogonska biogoriva ali bioplin in katerih energijska vsebnost izhaja iz obnovljivih virov energije, ki niso biomasa, ter se uporabljajo v prometu;
43. »toplota« je toplota v obliki pare, vroče vode, tople vode ali ohlajenih tekočin;
44. »toplotna črpalka« je naprava ali sistem, ki iz okolja odvzema toploto pri nižji temperaturi in jo pri višji temperaturi oddaja;
45. »učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje« je sistem daljinskega ogrevanja ali hlajenja, pri katerem se uporablja vsaj 50 % energije iz obnovljivih virov, 50 % odvečne toplote, 75 % toplote iz soproizvodnje ali 50 % kombinacije takšne energije;
46. »vodikova proizvodna naprava« je sklop opreme in napeljav, ki proizvaja vodik iz nizkoogljčnih virov ter lahko samostojno obratuje.

(2) Drugi izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja energetike.

(3) Drugi izrazi s področja alternativnih goriv, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo alternativna goriva.

(4) Izrazi s področja graditve objektov, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja graditve objektov.

(5) Izrazi s področja večstanovanjskih stavb, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo večstanovanjske stavbe.

(6) Izrazi s področja varstva okolja, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja varstva okolja.

38. člen

(pravice končnih odjemalcev s samooskrbo)

(1) Končni odjemalci s samooskrbo imajo ne glede na način izvajanja samooskrbe pravico, da proizvajajo energijo iz obnovljivih virov tudi za lastno porabo, jo shranjujejo in prodajajo svoje presežke proizvedene električne energije, oddane v distribucijsko omrežje, tudi na podlagi pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov, prek dobaviteljev električne energije in po pravilih medsebojne izmenjave.

(2) Končni odjemalci s samooskrbo lahko pridobijo naložbeno pomoč, v skladu s pogoji iz Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in ustreznimi prilagoditvami (UL L št. 215 z dne 7. 7. 2020, str. 3). Naložbeno pomoč v skladu z 18. členom tega zakona dodeljuje center za podpore.

(3) Končni odjemalci s samooskrbo za proizvedeno električno energijo v napravi za samooskrbo lahko pridobijo deklaracijo in za proizvedeno električno energijo, oddano v distribucijsko omrežje, potrdila o izvoru v skladu z določbami 7. in 10. člena tega zakona. Končni odjemalec s samooskrbo ima pravico do vstopa v podporno shemo in izbire podpore iz prvega odstavka 20. člena tega zakona.

(4) Plačilo za prodano električno energijo prejmejo končni odjemalci s samooskrbo neposredno od kupca oziroma dobavitelja ali preko podporne sheme za obnovljive vire energije. Plačilo mora odražati tržno vrednost te električne energije, pri določitvi odkupne cene pa se lahko upošteva tudi dolgoročna vrednost samooskrbe iz obnovljivih virov energije za omrežje, okolje in družbo.

(5) Končni odjemalci s samooskrbo lahko namestijo in upravljajo sisteme za shranjevanje električne energije.

(6) Za končne odjemalce s samooskrbo se uporabljajo tudi določbe zakona, ki ureja oskrbo z električno energijo, o aktivnih odjemalcih.

(7) Končni odjemalci s samooskrbo imajo vse pravice, ki jih imajo kot končni odjemalci v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja oskrbo z električno energijo.

(8) Končni odjemalci s samooskrbo se za namene tega zakona ne štejejo za proizvajalce električne energije, razen če za presežke proizvedene električne energije, oddane v distribucijsko omrežje, sklenejo pogodbo o nakupu električne energije iz obnovljivih virov.

(9) Če končni odjemalec s samooskrbo umre, lahko skupnost dedičev takoj po dedovanju nadaljuje izvajanje pogodbe o samooskrbi, ki jo je imel sklenjeno pokojni končni odjemalec, o čemer morajo najpozneje v enem mesecu po dedovanju obvestiti dobavitelja, s katerim je sklenjena pogodba o samooskrbi, in distribucijskega operaterja. Z dnem pravnomočnosti sklepa o dedovanju vstopi dedič oziroma dediči, ki so dedovali proizvodno napravo za samooskrbo, v pogodbo o samooskrbi, ki jo je

imel sklenjeno pokojni končni odjemalec. O vstopu v pogodbo mora dedič oziroma dediči obvestiti dobavitelja in distribucijskega operaterja najpozneje v enem mesecu po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

42. člen

(soglasje za priključitev in postopek enostavnega priključevanja naprav za samooskrbo)

(1) Pred priključitvijo naprave za samooskrbo je treba pri distribucijskem operaterju pridobiti soglasje za priključitev v primeru novega prevzemno-predajnega mesta, prek katerega je priključena naprava za samooskrbo, oziroma spremembo soglasja za priključitev v primeru obstoječega prevzemno-predajnega mesta. Izdaja spremembe soglasja za priključitev poteka po skrajšanem ugotovitvenem postopku, ki je hiter in mora biti končan najpozneje v 15 dneh, če je potreben poseben ugotovitveni postopek, pa najpozneje v 30 dneh od dneva prejema popolne vloge. V postopku iz prejšnjega stavka distribucijski operater vlagatelja pozove k dopolnitvi vloge najpozneje pet dni po prejemu vloge.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek in določbe zakona, ki ureja oskrbo z električno energijo, o priključevanju na omrežje ter ob upoštevanju določb tega zakona o priključevanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na omrežje se sme končni odjemalec s samooskrbo napravo za samooskrbo, katere priključna moč ne presega 50 kW, priključiti na distribucijsko omrežje z vložitvijo enostavne vloge za priključitev. V postopkih pridobitve soglasja za priključitev in v postopkih pridobitve spremembe soglasja za priključitev naprav za samooskrbo, katerih priključna moč ne presega 50 kW, se vroča z navadno vročitvijo z vložitvijo v hišni predalčnik, poštni predal ali v elektronski predal naslovnika. Na ovojnici ali na dokumentu, ki se vroča, se označi dan odpreme in dan vročitve. Vročitev velja za opravljeno peti dan od dneva odpreme. Za elektronski predal se šteje elektronski naslov, ki je naveden v vlogi, ali elektronski naslov, s katerega je bila poslana vloga, ne glede na to, ali ustreza varnostnim in tehničnim zahtevam, ki jih mora izpolnjevati varni elektronski predal po 86. členu Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE). Vročitev v elektronski predal se opravi, če je vlagatelj s takšnim načinom vročanja soglašal.

(3) Podrobnejša vsebina enostavne vloge za priključitev iz prejšnjega odstavka se določi v uredbi iz devetega odstavka 37. člena tega zakona. Vsebuje zlasti:

- predvideni dan priključitve naprave za samooskrbo,
- predlagano točko za priključitev na omrežje in tehnične značilnosti priključka,
- tehnične lastnosti naprave.

(4) Distribucijski operater potrdi prejem popolne enostavne vloge za priključitev najpozneje v treh delovnih dneh od prejema te vloge ali pa v tem roku pozove stranko k dopolnitvi vloge.

(5) Distribucijski operater lahko za naprave za samooskrbo, katerih priključna moč ne presega 20 kW, v enem mesecu po prejemu popolne enostavne vloge iz tretjega odstavka tega člena z odločbo zavrne priključitev zaradi utemeljenih varnostnih pomislov oziroma tehnične nezdržljivosti komponent sistema ali predlaga drugačne pogoje za priključitev.

(6) Če distribucijski operater ne izda odločbe iz prejšnjega odstavka in je ne vroči stranki v enem mesecu po prejemu popolne enostavne vloge iz tretjega odstavka tega člena, se šteje, da je končni odjemalec s samooskrbo pridobil pravico do priključitve v omrežje uporabnika sistema za števecem.

(7) Priključitev iz prejšnjega odstavka se izvede v skladu s predpisi, ki določajo tehnične in druge pogoje za priključitev in obratovanje v omrežju uporabnika sistema. Naprava za samooskrbo lahko z dnem priključitve nemoteno obratuje in oddaja presežke v sistem ne glede na določbe zakona, ki ureja oskrbo z električno energijo.

(8) Distribucijski operater lahko za naprave za samooskrbo, katerih priključna moč je večja kot 20 kW in do 50 kW, v dveh mesecih po prejemu popolne enostavne vloge iz tretjega odstavka tega člena z odločbo zavrne priključitev zaradi utemeljenih varnostnih pomislov oziroma tehnične nezdržljivosti

komponent sistema ali predlaga drugačne pogoje za priključitev zaradi ohranitve stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja.

(9) Če odločbe iz prejšnjega odstavka distribucijski operater ne izda in vroči stranki v dveh mesecih od dneva popolne vloge, se šteje, da je končni odjemalec s samooskrbo pridobil pravico do priključitve v omrežje uporabnika sistema za števcem.

(10) Distribucijski operater mora najpozneje v 15 dneh od nastopa domneve iz šestega in devetega odstavka tega člena končnega odjemalca s samooskrbo registrirati in mu predložiti pogodbo o uporabi sistema, ki jo je podpisal distribucijski operater. Če distribucijski operater pogodbe o uporabi sistema ne pošlje končnemu odjemalcu v roku iz prejšnjega stavka ali ne izvede registracije v roku iz prejšnjega stavka, lahko končni odjemalec zahteva, da agencija izda odločbo, s katero distribucijskemu operaterju naloži priključitev na sistem v roku, ki ni daljši od 15 dni od vročitve odločbe.

(11) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za priključevanje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov v okviru demonstracijskih projektov.

VII. POGLAVJE: SPODBUJANJE RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V PROSTORSKEM NAČRTOVANJU IN DOLOČANJU POGOJEV ZA IZDAJO DOVOLJENJ

46. člen

(splošno)

(1) Državni organi, organi občin in nosilci javnih pooblastil morajo pri izdaji podzakonskih predpisov in splošnih aktov za izvajanje javnih pooblastil, ki se nanašajo na izdajo dovoljenja ali drugega posamičnega akta v zvezi s proizvodno napravo in z njimi povezanimi prenosnimi ali distribucijskimi omrežji, proizvodnjo električne energije in energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, za postopek pretvorbe biomase v pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva, biomasna goriva ali druge energente ter za tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, skrbeti za to, da so pogoji in zahteve sorazmerni in potrebni ter pripomorejo k izvajanju načela energetske učinkovitosti na prvem mestu, kot je opredeljeno v 18. točki 2. člena Uredbe 2018/1999/EU.

(2) Pravila, ki urejajo izdajo dovoljenj ali drugih posamičnih aktov iz prejšnjega odstavka, morajo biti pregledna in sorazmerna, ne smejo razlikovati med vlagatelji zahtev ter morajo v celoti upoštevati posebnosti posameznih tehnologij energije iz obnovljivih virov.

(3) Center za podpore pripravi smernice in mnenja za področje energije iz obnovljivih virov, ki jih ministrstvo v skladu z zakonom, ki ureja ureditev prostora, vključi v smernice in mnenja v postopkih priprave prostorskih aktov.

(4) Pri načrtovanju, projektiranju in omejevanju rabe energentov v prostoru je treba dati prednost obnovljivim virom energije pred fosilnimi viri energije, razen pri daljinskih sistemih, ki so energetske učinkoviti, in plinovodnih sistemih z večjim deležem obnovljivega plina v sistemu. Pri omejevanju energentov je treba upoštevati tudi druge okoljske politike in njihove zahteve.

47. člen

(načrtovanje)

(1) Državni organi, organi občin in nosilci javnih pooblastil morajo pri pripravi in sprejemanju prostorskih aktov, določanju pogojev in izdajanju mnenj v postopkih prostorskega načrtovanja, ki se nanašajo na gradnjo in obnavljanje lokalne infrastrukture, industrijskih, storitvenih ali stanovanjskih območij in energetske infrastrukture, vključno z omrežji za električno energijo, energijo za daljinsko ogrevanje in hlajenje, zemeljski plin ter alternativna goriva, na državni, regionalni in lokalni ravni spodbujati vključevanje in uvajanje energije iz obnovljivih virov vključno s samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov in skupnostmi na področju energije iz obnovljivih virov ter uporabo odvečne toplote in odvečnega hladu, pri čemer morajo upoštevati tudi pozitivno učinkovanje naprav, ki izrabljajo obnovljive vire energije, na okoljske in podnebne cilje.

(2) Občine vključijo uporabo obnovljivih virov energije v lokalne energetske koncepte, pripravljene v skladu z zakonom, ki ureja načrtovanje na področju energetike, in v druge akte, s katerimi se načrtujejo pravila za urejanje prostora.

(3) Občine se pri pripravi lokalnih energetskih konceptov posvetujejo z operaterji omrežij v delu, ki se nanaša na:

- analizo možnosti učinkovite rabe energije in analizo potencialov obnovljivih virov energije,
- prilagajanje odjema energije,
- samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov.

(4) Operaterji omrežij morajo pri pripravi razvojnih ali trajnostnih načrtov omrežja upoštevati prihodnje potrebe po ojačitvi omrežja ali gradnji novega omrežja, kot izhajajo iz lokalnih energetskih konceptov glede na načrtovano umeščanje naprav, ki izrabljajo obnovljive vire energije, v prostor in vključevanje samooskrbe ter skupnosti na področju obnovljivih virov energije.

(5) Državni organi, organi občin in nosilci javnih pooblastil morajo pri izdaji podzakonskih predpisov in splošnih aktov za izvajanje javnih pooblastil, ki se nanašajo na izvajanje gradbenih del in proizvodnjo, promet ter uporabo gradbenih proizvodov, uvesti ukrepe za povečanje obsega uporabe vseh vrst energije iz obnovljivih virov pri gradbenih delih in proizvodnih, vključno s povečanjem samooskrbe z energijo iz obnovljivih virov, lokalnim shranjevanjem energije ter energetske učinkovitosti, povezane s sproizvodnjo in skoraj ničenergijskimi stavbami. Ta zahteva velja tudi za Slovensko vojsko in sile za zaščito, reševanje in pomoč, vendar le, ko to ni v nasprotju z naravo in pglavitnim ciljem dejavnosti Slovenske vojske in sil za zaščito, reševanje in pomoč, ter z izjemo materialov, ki se uporabljajo izključno v vojaške namene in za zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(6) Vključevanje in uvajanje energije iz obnovljivih virov vključno s samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov in skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov v javnih stavbah sta del dolgoročne strategije energetske prenove stavb, kot jo določa zakon, ki ureja učinkovito rabo energije.

50. člen

(dovoljenja za proizvodne naprave)

(1) Postopki izdaje dovoljenj in soglasij za postavitve, priključitev in obratovanje proizvodne naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov smejo od vložitve popolne zahteve do izdaje dokončne odločbe o tej zahtevi skupaj trajati največ dve leti.

(2) Postopki izdaje dovoljenj in soglasij za postavitve, priključitev in obratovanje proizvodne naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, katerih inštalirana zmogljivost je manjša od 150 kW, smejo od vložitve popolne zahteve do izdaje dokončne odločbe o tej zahtevi skupaj trajati največ eno leto.

(3) Stranki mora biti pred potekom roka iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena vročen obrazložen sklep, s katerim se v izjemnih okoliščinah, ki so obrazložene v sklepu, postopek izdaje dovoljenj in soglasij skupaj podaljša največ za eno leto.

(4) Če je za obnovo proizvodne naprave treba pridobiti dovoljenja in soglasja, smejo postopki za postavitve, priključitev in obratovanje take naprave od vložitve popolne zahteve do izdaje dokončne odločbe o tej zahtevi skupaj trajati največ eno leto.

(5) Stranki mora biti pred potekom roka iz prejšnjega odstavka vročen obrazložen sklep, s katerim se postopek izdaje dovoljenj in soglasij skupaj podaljša največ za eno leto, kadar je to utemeljeno v izjemnih okoliščinah, zlasti zaradi nujnih varnostnih razlogov v primeru, ko projekt v zvezi z obnovo proizvodne naprave bistveno vpliva na omrežje ali osnovno zmogljivost, velikost ali delovanje proizvodne naprave.

(6) Roki iz tega člena se uporabljajo brez poseganja v obveznosti, ki izhajajo iz zakona, ki ureja varstvo okolja, zakona, ki ureja upravni spor, in drugih morebitnih sodnih postopkov ter morebitnih postopkov alternativnega reševanja sporov.

(7) Za postavitev manjših naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki se namestijo na, v ali ob obstoječi stavbi ali gradbenem inženirskem objektu, zgrajenem v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, ni potrebno gradbeno dovoljenje.

(8) Za projekte v zvezi z obnovo proizvodne naprave, katerih priključna moč ne presega 50 kW za priključitev na omrežje, se uporabi postopek enostavnega priključevanja iz 42. člena tega zakona. Če distribucijski operater ugotovi, da so z obnovo proizvodne naprave predvideni znatni negativni okoljski ali družbeni vplivi, mora o tem vlagatelja obvestiti najpozneje v šestih mesecih po prejemu vloge.

(9) Vlada z uredbo določi vrste, velikost ter pogoje za montažo in priključitev manjših naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom iz sedmega odstavka tega člena, za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje.

51. člen

(kontaktna točka)

(1) Kontaktna točka na zahtevo vlagatelja usmerja vloge za pridobitev dovoljenj in drugih aktov iz tretjega odstavka tega člena in vlagatelju pomaga pri celotnem postopku od vložitve zahteve do izdaje dokončne odločbe o tej zahtevi.

(2) Naloge kontaktne točke so del dejavnosti centra za podpore. Center za podpore lahko za izvajanje nalog iz tega člena sodeluje z lokalnimi energetske organizacijami.

(3) Dovoljenja in drugi akti iz prvega odstavka tega člena so vsa dovoljenja in drugi posamični akti, prostorski akti, licence, registracije in upravna dejanja, ki so potrebni za gradnjo, rekonstrukcijo, obnovo ali obratovanje proizvodne naprave ter za pridobitev podpore za proizvodno napravo. Vključujejo zlasti:

- a) prijavo na javni razpis za podpore v skladu s tem zakonom;
- b) odločbo o sklenitvi podpore in sklenitev pogodbe o njej;
- c) spremembo oziroma sprejetje prostorskega izvedbenega akta;
- č) lokacijsko preveritev;
- d) gradbeno dovoljenje;
- e) vodno dovoljenje;
- f) celovito dovoljenje;
- g) uporabno dovoljenje;
- h) soglasje za priključitev na prenosni ali distribucijski sistem;
- i) priključitev na omrežje;
- j) okoljevarstvena in druga soglasja ali dovoljenja, če so potrebna; ali
- k) vsako drugo dovoljenje, ki se nanaša na proizvodno napravo in je potrebno za gradnjo ali rekonstrukcijo ter za začetek obratovanja proizvodne naprave.

(4) Kontaktna točka lahko opravlja vse naloge v zvezi s pomočjo vlagatelju v upravnih in drugih postopkih, vendar ne nastopa kot zastopnik ali pooblaščenec vlagatelja v upravnem ali drugem postopku. Kontaktna točka vlagatelja pregledno vodi skozi postopek predložitve vlog za izdajo dovoljenj do izdaje ene ali več odločitev pristojnih organov in mu zagotavlja vse potrebne informacije.

(5) V okviru nalog iz prejšnjega odstavka kontaktna točka opravlja naslednja javna pooblastila:

a) vzpostavi in vodi javno dostopne uradne evidence prejetih vlog in popolnih zahtev ter faz v postopku vključno z zamudami ter realiziranih proizvodnih naprav;

b) sodeluje s pristojnimi organi, ki odločajo v postopkih za izdajo dovoljenj in drugih aktov iz tretjega odstavka tega člena, da se omogoči čim hitrejši in učinkovitejši postopek pri izmenjavi vlog in drugih dokumentov, pomaga pristojnim organom z informacijami o nameravani proizvodni napravi in drugem objektu, opozarja na tek rokov in podobno.

(6) Poleg nalog iz prejšnjega odstavka kontaktna točka opravlja tudi naslednja opravila:

a) pripravi in javno objavi priročnik o postopkih za investitorje na področju proizvodnje energije iz obnovljivih virov, ki posebej obravnava tudi majhne projekte in projekte končnih odjemalcev s samooskrbo;

b) obvešča glede spodbujanja rabe obnovljivih virov energije, vključevanja v sistem samooskrbe in oblikovanja skupnostne samooskrbe;

c) opravlja druga administrativna opravila za potrebe postopkov;

č) sodeluje z občinami in vlagatelji, če je za izvedbo investicijske namere treba sprejeti prostorski izvedbeni akt.

(7) Kontaktna točka mora zagotoviti elektronsko poslovanje z vlogami. V ta namen vzpostavi informacijski sistem, s katerim zagotavlja ustrezno informacijsko podporo za integrirano izvajanje poslovnih in upravnih procesov.

(8) Druge osebe in organi, ki sodelujejo v postopkih, opredeljenih v tem členu, so dolžni kontaktni točki v najkrajšem možnem roku neodplačno predati podatke oziroma informacije, ki jih kontaktna točka potrebuje, tudi za postopke, za katere ni bila vložena zahteva vlagatelja v skladu s prvim odstavkom tega člena, pri čemer se ne predajo osebni podatki vlagateljev.

(9) Delovanje kontaktne točke se financira iz sredstev za podpore iz 16. člena tega zakona.

(10) Vlada podrobneje predpiše naloge kontaktne točke iz tega člena.

67. člen

(prekršek v zvezi z odločanjem distribucijskega operaterja glede samooskrbe)

(1) Z globo 1.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki je distribucijski operater ali pravna oseba, na katero je distribucijski operater prenesel izvajanje nalog, če:

- ne izda spremembe soglasja za priključitev v skladu s prvim odstavkom 42. člena tega zakona,
- končnega odjemalca s samooskrbo v skladu z desetim odstavkom 42. člena tega zakona ne registrira v 15 dneh in mu ne predloži podpisane pogodbe o uporabi sistema.

(2) Z globo 250 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba distribucijskega operaterja ali osebe, na katero je distribucijski operater prenesel izvajanje nalog, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

72. člen

(prehodne določbe glede samooskrbe)

(1) Za končne odjemalce, ki distribucijskemu operaterju podajo vlogo za soglasje za priključitev naprave za samooskrbo do vključno 31. decembra 2023 in ki jih distribucijski operater do vključno 31. decembra 2024 registrira kot končne odjemalce s samooskrbo po Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19, 197/20 in 121/21 – ZSROVE), se uporabljajo določbe 315.a člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20 in

158/20 – ZURE) in Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19, 197/20 in 121/21 – ZSROVE), in sicer dokler uporabljajo napravo za samooskrbo, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev.

(2) Končni odjemalci iz prejšnjega odstavka lahko preidejo v sistem samooskrbe po tem zakonu z izvedbo z registracije prehoda pri distribucijskem operaterju.

(3) Za končne odjemalce iz prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo določbe V. poglavja tega zakona, razen določb 42. člena tega zakona. Če končni odjemalci iz prvega odstavka tega člena preidejo v sistem samooskrbe po tem zakonu, se uporabljajo določbe V. poglavja tega zakona.

V. PRILOGA

- izjava o skladnosti